

Evaluační plán

Operačního programu Technologie a aplikace
pro konkurenceschopnost 2021–2027 (OP TAK)

Únor 2023

Obsah

1	Úvod	3
2	Legislativní a metodický rámec	3
3	Evaluační jednotka OP TAK.....	3
4	Pracovní skupina pro evaluace OP TAK	4
5	Tvorba, aktualizace a vyhodnocení Evaluačního plánu OP TAK	4
6	Evaluační závěry a doporučení	4
7	Finanční zdroje	5
8	Přehled plánovaných evaluací.....	5
	Seznam zkratk.....	9

1 Úvod

Evaluační plán Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (dále jen „EP“ nebo „EP OP TAK“) obsahuje indikativní seznam plánovaných evaluací a popisuje evaluační aktivity nezbytné k zajištění jeho plnění. Evaluační plán je vyhodnocován jednou ročně a flexibilně upravován s ohledem na aktuální potřeby a evaluační praxi.

Evaluace je proces založený na důkladném sběru primárních i sekundárních dat a na jejich odborném vyhodnocování s cílem získat relevantní závěry a doporučení pro strategické řízení OP TAK.

2 Legislativní a metodický rámec

Legislativní ukotvení evaluací je dáno článkem č. 44 nařízení Evropského parlamentu a Rady 2021/1060 ze dne 24. června 2021 (tzv. obecné nařízení, dále jen „ON“).

Podrobněji jsou povinnosti dané obecným nařízením rozvedeny v Metodickém pokynu MMR-NOK pro indikátory, evaluace a publicitu¹ (dále jen „MP Evaluace“).

Mezi další dokumenty, na jejichž základě jsou evaluace s vazbou na OP TAK plánovány a realizovány, patří Manuál OP TAK a Průvodce evaluátora – Sběrka evaluačních tipů a doporučení².

3 Evaluační jednotka OP TAK

Plnění EP OP TAK zajišťuje Evaluační jednotka (dále jen „EJ“) OP TAK. EJ OP TAK je funkčně nezávislý subjekt na implementační složce OP TAK. Mezi její hlavní aktivity patří:

- tvorba, aktualizace, realizace a vyhodnocování evaluačního plánu,
- tvorba zadávacích podmínek, hodnocení a výběr nejvhodnějších nabídek dodavatelů evaluačních služeb,
- koordinace a připomínkování externě zpracovávaných evaluací,
- kontrola naplňování úkolů vzešlých z evaluačních doporučení,
- zpracování analytických výstupů na základě informací a dat z evaluací či monitoringu,
- organizace a řízení Pracovní skupiny pro evaluace OP TAK,
- účast na jednáních Pracovní skupiny pro evaluace Ministerstva pro místní rozvoj a jednáních pracovních skupin dalších řídicích orgánů,
- koordinace připomínkových řízení k evaluacím jiných subjektů, zejména MMR-NOK či EK,
- kontrola, zda příjemci podpory vkládají své účetní závěrky do sbírky listin veřejného rejstříku,
- podílení se na správě Dynamického nákupního systému pro veřejné zakázky na evaluace,
- vkládání evaluací výstupů na web MPO, do MS2021+ a SFC,
- účast na vzdělávacích akcích, evaluačních konferencích, seminářích apod.

¹ K dispozici: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020/metodicke-dokumenty/metodicke-dokumenty-v-gesci-mmr-cr/metodicky-pokyn-indikatory,-evaluace-a-publicita>

² K dispozici: https://dotaceeu.cz/getmedia/3ce5f6b9-24cc-4ac1-80d9-9eb769203f5a/Pruvodce-evaluatora_final_202007.pdf.aspx

4 Pracovní skupina pro evaluace OP TAK

Hlavním posláním Pracovní skupiny pro evaluace (dále jen „PSE“) OP TAK je výměna informací o evaluačních činnosti v rámci OP TAK se zástupci věcných gestorů ŘO OP TAK, zástupci EJ MMR-NOK a EJ ostatních ŘO. PSE OP TAK projednává aktualizaci EP, zprávu o jeho plnění a důležitá je rovněž její role pro šíření evaluačních zjištění, závěrů a doporučení. Jednání prezenční nebo elektronickou formou se koná minimálně jednou ročně. Z jednání se pořizuje zápis, který je zasílán členům PSE OP TAK k připomínkám.

5 Tvorba, aktualizace a vyhodnocení Evaluačního plánu OP TAK

EP OP TAK je zpracován na celé programové období 2021–2027 a následně aktualizován v případě potřeby (standardně v ročních intervalech). ŘO OP TAK musí předložit EP OP TAK k projednání PSE OP TAK a následně ke schválení Monitorovacímu výboru (dále jen „MV“) OP TAK, a to nejpozději do jednoho roku od schválení operačního programu.

EJ provádí jednou ročně pravidelné vyhodnocování plnění EP. Současně s vyhodnocením je vhodné provést aktualizaci EP, v rámci níž bude docházet k pravidelné úpravě seznamu evaluací, aktualizaci rozpočtu, či bližšímu popisu ad hoc evaluací, budou-li informace o nich v momentě aktualizace EP již známy. Pokud se aktualizace EP provádí, je součástí vyhodnocení. Pokud je EP aktualizován, předkládá se ke schválení MV OP TAK. V případě, že je EP jen vyhodnocen a není aktualizován, pak je EP předložen MV OP TAK k projednání.

Vyhodnocení EP OP TAK bude obsahovat stručné vyhodnocení aktivit za předchozí rok, zejména:

- Shrnutí evaluačních aktivit EJ OP TAK,
- Přehled aktuálně realizovaných evaluací či jejich etap, obsahující především název a předmět evaluace/etapy a termíny jejího zahájení a ukončení,
- Přehled evaluací zrealizovaných, tj. ukončených, v daném období, doplněný o klíčová zjištění, závěry a doporučení (Ize doplnit formou Přehledu doporučení z evaluací).

6 Evaluační závěry a doporučení

Každá evaluace reaguje na evaluační otázky (dále jen „EO“) formou závěrů a doporučení. Závěry shrnují podstatná zjištění evaluace. Na ně navazují doporučení, která navrhují praktické kroky k jejich realizaci. Je povinností EJ OP TAK tyto závěry a doporučení komunikovat dále věcně příslušným gestorům. Na základě společné diskuse může dojít k prioritizaci závěrů a doporučení, tj. k výběru těch nejdůležitějších pro danou evaluovanou aktivitu. Na základě doporučení, která budou označena jako relevantní, definují gestoři úkoly, termíny a útvary (na úrovni oddělení) zodpovědné za plnění těchto úkolů.

EJ OP TAK následně vloží závěry a doporučení do MS2021+, kde vygeneruje Přehled doporučení z evaluací (dále jen „PDE“). PDE je předáván MV OP TAK formou vyhodnocení EP.

EJ ověřuje plnění úkolů vyplývajících z doporučení a o výsledcích plnění úkolů informuje vedení ŘO.

7 Finanční zdroje

Prostředky pro evaluace realizované v rámci EP OP TAK jsou zajištěny z projektu Technické pomoci OP TAK. Aktuální indikativní odhad výdajů na externí evaluační aktivity činí 22 mil. Kč bez DPH. Rozpočet byl stanoven zejména na základě hodnoty obdobných evaluací realizovaných v rámci předchozích operačních programů v gesci MPO.

8 Přehled plánovaných evaluací

Evaluační aktivity OP TAK jsou realizovány dle indikativní plánu, který je definován v tabulce níže.

Metody navržené u jednotlivých evaluací nejsou definitivní a mohou být konkretizovány na základě EO, které budou předmětem dané evaluace. Bude dodržován princip triangulace metod, podle něhož je k zodpovězení dané evaluační otázky za potřebí použít alespoň dvě různé metody.

Kromě evaluací uvedených v indikativním plánu počítá ŘO OP TAK rovněž s prováděním ad-hoc evaluací, vyvstane-li potřeba jejich realizace. Podnět k realizaci ad-hoc evaluací může dát buď ŘO OP TAK, věcní gestoři, či může taková potřeba vyvstat na základě evaluačního doporučení. V případě, že budou ad-hoc evaluace realizovány, není nutné ihned provádět aktualizaci EP OP TAK. Ad-hoc evaluace bude do EP OP TAK zahrnuta při nejbližší možné aktualizaci EP.

Za zajištění zdrojů dat pro evaluace je odpovědná buď přímo EJ OP TAK (zejména data o projektech, interní dokumenty atp.), či externí dodavatel evaluace. Je potřeba počítat s tím, že Český statistický úřad pro účely evaluací neposkytuje mikrodata o jednotlivých podnikatelských subjektech, a to s odvoláním na § 17 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě. ČSÚ je schopen poskytnout pouze agregovaná data za určité sektory CZ NACE, regiony apod. To však není pro některé evaluační metody (např. CIE) využitelné, a tak je nutné se spolehnout na jiné, méně komplexní a finančně náročnější zdroje (soukromé podnikové databáze).

Indikativní plán evaluací v programovém období 2021–2027

Název evaluace	Předmět evaluace	Vazba na SC OP TAK	Typ	Plánované metody	Předpokládaný harmonogram (včetně přípravy zadání)	Předpokládaná hodnota bez DPH v CZK
Midterm evaluace OP TAK	Evaluace dosavadního pokroku při implementaci OP TAK s ohledem na vyhodnocení účinnosti, efektivnosti, relevance, soudržnosti a přidané hodnoty na úrovni EU. Se zřetelem k relativně krátkému časovému odstupu od zahájení implementace OP TAK se bude hodnocení opírat nejen o dosažené výsledky jednotlivých aktivit, ale rovněž o signifikantní procesní aspekty implementace OP TAK. Součástí bude vyhodnocení problémů v implementaci, zejména vztahových k dosahování milníků. Dále zhodnocení pokroku v dosahování cílů příspěvku OP TAK v oblasti klimatu. A zhodnocení naplňování nových <i>country specific recommendations</i> přijatých v roce 2024, budou-li relevantní k OP TAK. Jde o povinné hodnocení dle čl. 18 ON.	Všechny	On-going, smíšená	Desk research, dotazníkové šetření, případové studie, polostrukturované rozhovory, expertní panel, syntéza	4Q 2023 – 1Q 2025	2 000 000,-
Procesní evaluace OP TAK	Evaluace zaměřená na zhodnocení administrativních postupů uplatňovaných při řízení a implementaci programů podpory OP TAK s cílem navrhnout možnou optimalizaci těchto procesů. Zvláštní důraz bude kladen také na zhodnocení spokojenosti žadatelů a příjemců s nastavením procesů OP TAK zaměřených na žadatele a příjemce, tj. na zhodnocení jejich jednoduchosti, nastavení a dodržování předepsaných lhůt, na jednoduchost ovládání MS2021+, jeho přehlednost a vyhodnocení jeho funkcí z pohledu žadatelů a příjemců. Pokud to bude relevantní, bude součástí evaluace také srovnání hlavních zjištění se zjištěními identifikovanými již v rámci obdobné evaluace realizované v období 2014–2020.	N/A	On-going, procesní	Desk research, procesní analýza, polostrukturované rozhovory, dotazníkové šetření, fokusní skupina	2Q 2025 – 3Q 2026	1 500 000,-
Vyhodnocení publicity a komunikace OP TAK	Vyhodnocení publicity na znalost programu a znalost jeho výsledků za účelem jejich lepšího cílení a zvětšení zásahu cílových skupin. Vyhodnocení komunikace OP TAK vůči potenciálním	N/A	On-going, procesní	Desk research, dotazníkové šetření	3Q 2025	600 000,-

Název evaluace	Předmět evaluace	Vazba na SC OP TAK	Typ	Plánované metody	Předpokládaný harmonogram (včetně přípravy zadání)	Předpokládaná hodnota bez DPH v CZK
	žadatelům a příjemcům s ohledem na srozumitelnost, včasnost a jednoznačnost poskytovaných informací.				– 4Q 2026	
Ex-ante evaluace pro programové období 2028+	Cílem evaluace je specifikace vhodných podob podpory pro účely přípravy operačního programu zaměřeného na konkurenceschopnost pro období 2028+. Bude ověřeno, zda u zvažovaných oblastí podpory dochází, nebo by mohlo dojít, k tržnímu selhání. A pokud ano, za jakých okolností. Součástí by měla být analýza s následným doporučením ohledně volby vhodné formy podpory společně s odůvodněním. Samotný návrh objemu finančních prostředků pro jednotlivé SC bude vycházet z analýzy absorpční kapacity, jejíž zpracování bude rovněž součástí evaluace.	N/A	Ex-ante, strategická	Desk research, dotazníková šetření, případové studie, polostrukturované rozhovory, expertní panel, syntéza	3Q 2025 – 2Q 2027	3 000 000,-
Návrh indikátorové soustavy operačního programu MPO pro programové období 2028+	Zpracování návrhu indikátorové soustavy operačního programu MPO pro programové období 2028+, včetně metodiky a návrhu výchozích a cílových hodnot indikátorů.	N/A	Ex-ante, strategická	Desk research, focus group, dotazníkové šetření, polostrukturované rozhovory, expertní panel	1Q 2026 – 2Q 2027	1 200 000,-
Evaluace finančních nástrojů OP TAK	Evaluace efektů programů podpory OP TAK, které jsou realizovány prostřednictvím finančních nástrojů, tj. s využitím nedotačních forem podpory (zvýhodněné úvěry, záruky za úvěry a kapitálové vstupy). Předmětem hodnocení bude zejména příspěvek intervencí k naplňování stanovených cílů, dopad podpory na hospodaření podpořených podniků, srovnání s dotační formou podpory, ale také nastavení podmínek pro získání podpory.	1.2, 2.1, 4.1	Dopadová	Desk research, kontrafaktuální analýza, dotazníkové šetření, případové studie, polostrukturované rozhovory	3Q 2026 – 4Q 2027	1 200 000,-
SEA pro programové období 2028+	Zajištění povinného souladu připravované koncepce – návrhu operačního programu 2028+ se strategickými požadavky na ochranu životního prostředí, a jeho environmentální integrity podle příslušných ustanovení zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.	N/A	Ex-ante, strategická	Desk research, kvantitativní analýza dat o stavu ŽP, veřejné projednání	2Q 2026 – 4Q 2027	800 000,-

Název evaluace	Předmět evaluace	Vazba na SC OP TAK	Typ	Plánované metody	Předpokládaný harmonogram (včetně přípravy zadání)	Předpokládaná hodnota bez DPH v CZK
Ex ante hodnocení finančních nástrojů pro programové období 2028+	Zpracování koherentních návrhů řešení a investiční strategie u jednotlivých identifikovaných finančních nástrojů v souladu s platným legislativním rámcem a pravidly veřejné podpory, včetně kvantifikace navrhované alokace odpovídající očekávané absorpční kapacitě a kvantifikace očekávaných výsledků.	N/A	Ex-ante, strategická	Desk research, dotazníkové šetření, polostrukturované rozhovory, fokusní skupina, expertní panel	3Q 2027 - 4Q 2028	2 500 000,-
Ex post hodnocení OP TAK a replikace CIE OP PIK	Komplexní evaluace dopadů OP TAK (dle čl. 44 ON odst. 2) a opětovné kontrafaktuální vyhodnocení dopadů již dříve zpracované evaluace dopadů OP PIK. Primárním účelem je zjištění dopadů podpory poskytované fondů EU na konkurenceschopnost podpořených podniků, a to jak v krátkém (OP TAK), tak v dlouhém období (OP PIK). Součástí bude hodnocení účinnosti, efektivnosti, relevance, soudržnosti a přidané hodnoty na úrovni EU při implementaci OP TAK. Výstupy evaluace budou použity rovněž pro Závěrečnou právu o výkonnosti (čl. 43 ON).	Všechny	Ex-post, dopadová, strategická	Desk research, kontrafaktuální analýza, TBIE, dotazníkové šetření, případové studie, polostrukturované rozhovory, komparativní analýza, expertní panel, syntéza	4Q 2027 - 2Q 2029	2 500 000,-
Ad-hoc evaluace	Dle potřeby	N/A	Ad hoc	Dle potřeby	Dle potřeby	6 700 000,-

Seznam zkratek

Zkratka	Význam zkratky
CIE	Conterfactual Impact Evaluation (kontrafaktuální dopadová evaluace)
EJ	Evaluační jednotka
EK	Evropská komise
EO	Evaluační otázka
EP	Evaluační plán
MP	Metodický pokyn
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MMR-NOK	Ministerstvo pro místní rozvoj – Národní orgán pro koordinaci
MS2021+	Monitorovací systém MS2021+
MV	Monitorovací výbor
ON	Obecné nařízení (nařízení Evropského parlamentu a Rady 2021/1060 ze dne 24. června 2021)
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost 2014–2020
OP TAK	Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost 2021–2027
PS(E)	Pracovní skupina (pro Evaluace)
ŘO	Řídící orgán
SC	Specifický cíl
TBIE	Theory Based Impact Evaluation (teorie změny)